

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003469

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бубнова Вікторія Вікторівна

2. Victoriia Bubnova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 026

Назва наукової спеціальності: Сценічне мистецтво

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Сценічне мистецтво

Дата захисту: 09-09-2025

Спеціальність за освітою: сценічне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10400

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого

Код за ЄДРПОУ: 02214171

Місцезнаходження: вул. Ярославів Вал, 40, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого

Код за ЄДРПОУ: 02214171

Місцезнаходження: вул. Ярославів Вал, 40, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.01, 18.45, 18.45.45, 18.45.91, 18.45.09

Тема дисертації:

1. Театральна критика у фаховому медіапросторі України 1970–1980-х років.
2. Theatre Criticism in the Professional Media Space of Ukraine in the 1970s-1980s.

Реферат:

1. АНОТАЦІЯ Бубнова В. В. Театральна критика у фаховому медіапросторі України 1970–1980-х років. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво». – Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, Київ, 2025. Актуальність дослідження. Дослідження спектра функціонування театральної критики на шпальтах періодичних видань попередніх десятиліть становить важливе джерело знань для сучасних театрознавців, культурологів та істориків. Особливо значущим є визначення чинників, що сприяли розвитку українського критичного дискурсу в контексті соціокультурних процесів. Якщо хід театральної-критичної думки 1920–1930 х років неодноразово був предметом наукових досліджень, то дослідження та аналіз театральної-критичного доробку, сформованого в українському медіапросторі 1970–1980 х років, досі майже не здійснювався, що

зумовлює наявність «білих плям» у вивченні історії розвитку театральної критичної думки цього періоду. Не зважаючи на окремі публікації, які порушували певні аспекти цієї теми, комплексного і системного дослідження театральної критики зазначеного періоду, особливо у фаховому інформаційному середовищі, бракує. Багато важливих питань залишаються не розкритими або висвітлюються лише фрагментарно. Зокрема потребує уваги вивчення медіаполя професійної преси та її впливу на розвиток українського театального процесу; простеження еволюції текстів, смислових, тематичних акцентів, рубрикації й форм публікацій у контексті суспільно-культурних змін; а також аналіз театральних матеріалів як вагомого складника театального життя і засобу фіксації найважливіших подій. Адже розуміння особливостей театальної критики як носія цінностей, естетичних норм і моделей професійної етики дозволяє по-новому осмислити роль цієї практики у формуванні національної культурної ідентичності. Усі ці аспекти раніше не ставали предметом цілісного наукового осмислення. Актуальність дослідження посилюється також потребою введення до наукового обігу архівних матеріалів, що проливають світло на внутрішні редакційні процеси та механізми цензурного регулювання. Саме тому комплексне вивчення театальної критики у фаховому медіапросторі 1970–1980-х років є актуальним і важливим завданням, що дозволяє не лише реконструювати критичний дискурс зазначеної доби, а й знайти відповіді на питання, важливі для сучасного українського театру в умовах пошуку нових художніх ідей і вироблення стратегій реагування на виклики сьогодення. Наукова новизна дослідження полягає у тому, що у дисертації: вперше на основі системного та комплексного аналізу значного масиву театральних публікацій здійснено спробу виявити особливості розвитку театральної критичної думки в Україні 1970–1980-х років, окреслено основні тенденції її еволюції, тематичне наповнення та жанрову специфіку. У роботі поглиблено уявлення про взаємозв'язок театальної критики із процесами культурної політики та соціокультурними змінами зазначеного періоду, а також про роль фахової періодики у формуванні професійних стандартів критичного аналізу. Уточнено і доповнено понятійно-термінологічний апарат дослідження, зокрема розмежовано та конкретизовано терміни, що використовуються в журналістиці та театральній критиці, а також окреслено перелік ознак, що характеризують тематичне і змістове наповнення театральних текстів у складі фахового медіадискурсу. Систематизовано корпус критичних публікацій в українських фахових періодичних виданнях 1970–1980-х років, які було присвячено проблемам розвитку театальної критики, виділено та згруповано основні проблемні теми й дискусії, що фіксували професійні уявлення про завдання, критерії та функції критики. Вперше введено до наукового обігу архівні матеріали: протоколи засідань редакційної колегії журналу «Український театр» 1970–80-х років, що не використовувалися в попередніх дослідженнях. Це дало можливість реконструювати механізми ухвалення редакційних рішень і простежити внутрішні процеси формування тематичної палітри театральних публікацій та змістового наповнення цього провідного журналу. Набули подальшого розвитку характеристики основних форматів театральних публікацій (рецензії, творчого портрета, проблемної статті, огляду, інтерв'ю), особливості тематично-рубрикаційного наповнення видань, а також підходи до їх класифікації та опису в контексті функціонування у фаховому медіапросторі України кінця радянської доби. Результати дослідження. У ході дослідження здійснено ґрунтовний аналіз наукових праць, присвячених розвитку театру та театальної критики зазначеного періоду.

2. ABSTRACT Bubnova V. V. Theatre Criticism in the Professional Media Space of Ukraine in the 1970s-1980s. – Qualifying scientific work on the rights of the manuscript. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 026 “Stage Arts.” – I. K. Karpenko-Kary Kyiv National University of Theatre, Cinema and Television, Ministry of Culture and Strategic Communications of Ukraine, Kyiv, 2025. Relevance of the Study. The examination of the spectrum of theatre criticism functioning in the pages of periodical publications of previous decades constitutes a significant source of knowledge for contemporary theatre scholars, cultural researchers, and historians. Of particular importance is the tracing of factors that contributed to the development of Ukrainian critical discourse within the broader framework of sociocultural processes. While the evolution of theatre-critical thought in the 1920s and 1930s has repeatedly become the subject of academic inquiry, the study and analysis of the body of theatre-critical work formed in the Ukrainian media landscape of the 1970s and 1980s has remained

largely unaddressed, resulting in noticeable “blank spots” in the research of the history of theatre-critical reflection of this period. Despite isolated publications that have touched on certain aspects of this topic, there is still a lack of comprehensive and systematic research devoted to theatre criticism of the specified period, particularly within the specialised information environment. Many crucial questions remain insufficiently explored or are treated only fragmentarily. In particular, there is a pressing need to study the media field of professional periodicals and its influence on the development of the Ukrainian theatrical process; to trace the evolution of texts, semantic and thematic emphases, rubrics, and publication formats within the context of sociocultural change; and to analyse theatre-critical materials as an organic component of theatrical life and as a means of recording its most significant events. A deeper understanding of the specific features of theatre criticism as a bearer of values, aesthetic norms, and models of professional ethics enables a renewed comprehension of its role in shaping national cultural identity. All these dimensions have not previously been the subject of a holistic scholarly analysis. The relevance of this study is further enhanced by the necessity of introducing archival materials into scientific circulation—materials that shed light on internal editorial processes and mechanisms of censorship regulation. Therefore, a comprehensive examination of theatre criticism in the specialised media space of the 1970s–1980s is both timely and essential, as it makes it possible not only to reconstruct the critical discourse of the era but also to address questions vital for contemporary Ukrainian theatre as it searches for new artistic ideas and develops strategies to respond to current challenges. Scientific Novelty of the Study. The scientific novelty of the dissertation lies in the fact that, for the first time, based on a systematic and comprehensive analysis of a substantial body of theatre-critical publications, an attempt has been made to identify the features of the development of theatre-critical thought in Ukraine during the 1970s and 1980s, to outline the main trends of its evolution, its thematic content, and its specific formats. The study deepens our understanding of the relationship between theatre criticism and the processes of cultural policy and sociocultural transformation during the period in question, as well as the role of professional periodicals in establishing professional standards of critical analysis. The conceptual and terminological apparatus of the research has been clarified and supplemented, including the differentiation and specification of terms used in journalism and theatre criticism. A set of characteristics has been defined that describe the thematic and substantive content of theatre-critical texts within the professional media discourse. The corpus of critical publications in Ukrainian professional periodicals of the 1970s–1980s devoted to the development of theatre criticism has been systematised. The principal thematic issues and debates that reflected professional views on the tasks, criteria, and functions of criticism have been identified and categorised. For the first time, archival materials have been introduced into scholarly use: minutes of the editorial board meetings of the journal *Ukrainskyi Teatr* (“Ukrainian Theatre”) from the 1970s–1980s, which had not been utilised in previous studies. This has made it possible to reconstruct the mechanisms of editorial decision-making and to trace the internal processes of shaping the thematic palette and substantive content of the journal’s theatre-critical publications.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Бубнова В. В. Творчий портрет митця: автори, типологія, герої (за матеріалами журналу «Український театр» 1970–1990-х років) / Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого : збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і

телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого; редкол.: Сакун Аїта (голова) та ін. К., 2021. Вип. 27/28. С. 48–55. 224 с. Ключові слова: жанри театральної критики, творчий портрет, театрознавство, театральна критика, український театр. URL: <http://nv.knutkt.edu.ua/issue/view/14407>. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.27-28.2021>.

- 2. Бубнова В. В. Жанрові особливості проблемної статті у театральній критикці 1970–1980-х років (за матеріалами журналу «Український театр») / Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого : збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого; редкол.: Сакун Аїта (голова) та ін. К., 2021. Вип. 29. С. 17–23. 146 с. Ключові слова: жанри театральної критики, проблемна стаття, театрознавство, театральна критика, український театр. URL: <http://nv.knutkt.edu.ua/issue/view/14958>. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.29.2021>.
- 3. Бубнова В. В. Особливості жанру рецензії на сторінках журналу «Український театр» у 1970–80-х роках / Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого : збірник наукових праць / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого; редкол.: Ірина Ян (голова) та ін. К., 2024. Вип. 35. С. 57–64. 318 с. Ключові слова: жанри театральної критики, жанри журналістики, рецензія, театрознавство, стаття, аналітична стаття, публіцистика, театральна критика, український театр. URL: <http://nv.knutkt.edu.ua/issue/view/18702>. DOI: <https://doi.org/10.34026/1997-4264.35.2024.318068>.
- 4. Бубнова В. В. Проблемні статті Світлани Веселки в журналі «Український театр» 70–80-х років ХХ ст.: жанрово-тематичний аналіз та особливості стилю / Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство; редкол.: М. Циганик (голова) та ін. Л., 2025. Вип. 26. С. 186–193. 365 с. Ключові слова: театрознавство, театральна критика, журналістика, проблемна стаття, рецензія, український театр. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/13553/14043>. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vas.26.2025.185-193>.
- 5. Бубнова В. В. Журнал «Український театр» як дзеркало фестивального життя УРСР: критичний дискурс 1970–1980-х років / Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов ; редкол.: Г. П. Чміль, В. Г. Виткалов, П. Е. Герчанівська та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне : РДГУ, 2025. Вип. 50. С. 79–85. 570 с. Ключові слова: театрознавство, театральна критика, журналістика, публіцистика, аналітична стаття, український театр. URL: https://kulturologiya.rshu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=451:ukrainska-kultura-mynule-suchasne-shliakhy-rozvytku-vyp-50&catid=27&Itemid=101. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.50.941>.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жицька Тетяна Валентинівна

2. Tetiana Zhytska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-0230-3783

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого

Код за ЄДРПОУ: 02214171

Місцезнаходження: вул. Ярославів Вал, 40, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щукіна Юлія Петрівна

2. Yuliia P. Shchukina

Кваліфікація: к. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Тетяна Антонівна

2. Tetiana Boiko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6941-8868

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринишина Марина Олександрівна

2. Maryna Hrynyshyna

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6010-2282

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого

Код за ЄДРПОУ: 02214171

Місцезнаходження: вул. Ярославів Вал, 40, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Станіславська Катерина Ігорівна

2. Kateryna I. Stanislavs'ka

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9026-6085

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого

Код за ЄДРПОУ: 02214171

Місцезнаходження: вул. Ярославів Вал, 40, Київ, 01034, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Оніщенко Олена Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Оніщенко Олена Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Свириденко Катерина Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна